

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਸਦੇ ਆਚਰਣ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਮੁੱਖ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਇਤਫਾਕੀਆ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੁਆਰਾ, ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਦਲੀਲ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਪਰੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ. ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਲਾਕ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ।

ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.—(6) ਮੈਂ ਮਾਈ ਲਾਰਡ, ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜਵਾਬ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ—ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਡੀ.ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.ਜੇ.

ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2788

23 ਅਪ੍ਰੈਲ 1970

ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ (1925 ਦਾ VIII)- ਸੈਕਸ਼ਨ 12(1), 12(5) ਅਤੇ 14(1)- ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ-ਦਾ ਭੰਗ-ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ-ਕੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕਾਂ ਦੀ ਬਕਾਵਟ 'ਤੇ ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੰਮ - ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਕੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ - ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਭੰਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ - ਮੁੜ-ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ - ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ-ਪੰਜਾਬ ਗਵਰਨਰਜ਼ ਸਕੱਤਰੇਤ ਆਰਡਰ (1966) -ਪੇਰਾ 3(ੳ)-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ (1953) — ਨਿਯਮ 11 ਅਤੇ 31 ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ 14 ਅਤੇ 21 — ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼—ਕੀ ਖੁਦ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ - ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ।

Gurdit Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhwalia, J.)

ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ—ਗੁਪਤ ਰਾਜ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ—ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ — ਨਾਮਨਸ਼ੁਰ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾਜ਼ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਭੰਗ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਭੰਗ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਧਾਰਾ 12(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੀਬਿਤ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੈ, ਤਰਕ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(ਪਾਰਾ 6 ਅਤੇ 12)

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਲਾਈਨ ਤਿੱਖੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 12(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਕਲੰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਐਕਟ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 12(1) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 12(5) ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਓਵਰਲਾਪਿੰਗ ਜਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 12(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(5) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 17)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭੰਗ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨਵਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਦੋਂ ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭੰਗ ਕੀਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਥਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੂਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। (ਪਾਰਾ 20)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਖਤਮ" ਅਤੇ "ਭੰਗ" ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਹਨ। ਭੰਗ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾ ਸ਼ਬਦ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ" ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 21 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰੇਤ ਆਰਡਰ, 1966 ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 34)

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਦੀ ਆਈਟਮ 14 ਅਤੇ ਰੂਲਜ਼ ਆਫ਼ ਬਿਜਨਸ ਦੇ ਨਿਯਮ 31 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ' ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਖਰਚ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਡਿਸ ਸਲਿਊਸ਼ਨ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ 37)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੋਪਨੀਯ ਰਾਜ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪਰਾ 31)

29 ਮਈ, 1969 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਸੀ. ਪੰਡਿਤ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਆਖਰਕਾਰ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1970 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਮਿਤੀ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. 646 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰ.ਕੇ.ਜੀ.ਆਰ.ਜੀ., ਇੱਕ ਡੀਵਕੇਟ, ਥੀ.ਐਸ.ਕੇ.ਹੋਜੀ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਅਬਨਾਸ਼ਾ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਐਸ. ਚਾਵਲਾ ਅਤੇ ਏ.ਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅੰਬਾਲਵੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੁਲ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

ਐਸ.ਐਨ.ਐਫ.ਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.- ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. 646 ਰਾਹੀਂ, ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 29 ਮਈ, 1969 ਦੇ ਮਾਈ ਲਾਰਡਜ਼ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਪੰਡਿਤ ਜੇਜੇ ਦੇ ਰੈਫਰਿੰਗ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਤੰਗ ਕੌਮ ਪਾਸ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਔਲਖ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ 1962 ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 10 ਸਤੰਬਰ, 1965 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਇਸਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਕੱਲ੍ਹਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਫਿਰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:-

“ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨੰਬਰ 432-GP, ਮਿਤੀ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1962।”

ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 356 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ। r^{\wedge} >

(3) ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(1) 1967 ਐਸਐਲਆਰ 96.

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੰਮ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਮਾੜੇ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਇਲਜ਼ਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਸਨ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀ। ਨੇ ਬਾਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਬੰਧਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

(4) ਦੋ ਟੂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ [j] ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਈਟਪੇਟੀਟੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੀ.ਯੂ.ਐਨ.ਜੇਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 11 ਸਤੰਬਰ, 1965 ਤੋਂ, ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਦੀ 18 ਜੁਲਾਈ, 1969 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 2 ਅਗਸਤ, 1969 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ

Gurdit Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhwalia, J.)

ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੀ. ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਸੀ.- ਜੈਨ, ਜੇ., ਮਿਤੀ 11 ਅਗਸਤ, 1969। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 11 ਸਤੰਬਰ, 1965 ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਆਰ ਕੇ ਗਰਗ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। . ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

- (1) ਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇੱਕ ਇਕੱਲੇ ਅਚਨਚੇਤ- ਅਰਥਾਤ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦੇ ਕੰਮ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ;
 - (2) ਕਿ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਟਾਉਣਾ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਅਰਥ ਹੈ;
 - (3) ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕ ਵਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਵਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਭੰਗ ਕੀਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ;
 - (4) ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ 'ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ' ਦੇ ਦਾਗ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ;
 - (5) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਨਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਾਲੀ; ਅਤੇ
 - (6) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਉਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਵੀ ਮਾੜਾ ਸੀ।
- (5) ਕੇਂਦਰੀ ਬਿੰਦੂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (1) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕੱਲੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਆਖਰਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪਰ ਘੱਟ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਟੱਟ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ, 3, 5 ਅਤੇ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ।

(6) ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“12(1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਭੰਗ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਅਟੱਟ ਹਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਭੰਗ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਸਰਲ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਜੋ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਵਰਣਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।"

(7) ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12 (1) ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 12(1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 12(1) ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ "ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ।

Gurdit Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhwalia, J.)

(8) ਅਜੇ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 12(1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰਗ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੰਮ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12(1) ਵਿੱਚ "ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਇਕ ਵਾਰ ਵਰਤਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Gurdit Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhwalia, J.)

ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਵਿਲੀਅਮ ਲੌਰੀ ਬਨਾਮ ਜਾਰਜ ਲੀਜ਼ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਉਸਾਰੀ ਲਈ "ਸਮਾਂ-ਸਮੇਂ" ਵਾਕੰਸ਼ ਪੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਕਿਰਦਾਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਏਗੀ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ "ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਜੋਖਮ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਉਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। "ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜੋੜਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੈਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਰਥ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਥੀਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੁਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਵਧਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ ਸੀ।”

(9) ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 83 ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਰਥਾਤ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

83. "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਵੇ।”

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਤੱਕ ਜਿੰਦਾ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 83 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਣ

ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (1) ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

(2) 7 Appeal cases 19.

(11) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

'ਜਿੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।'

ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਦੇ ਉਪ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(12) ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਭੰਗ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਇਸਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 12(1) ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਲਝਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਬੋਲੇੜਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਧਾਰਾ 12(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੈ, ਤਰਕ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ / ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸਹੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿੱਲੀ ਚਾਲਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਪੱਖੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਤਿੱਖੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ. ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਬੇਵੱਸ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੇਗੀ? ਜਵਾਬ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਗੁਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 12 (1) ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਟਕਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਚਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। - ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੋਨੇ।

(13) ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 12(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 5 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਆਇ II ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ

ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਨੁਭਾਗ 12(1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੰਗ ਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸਪੈਲ ਕਰੋ। ਫਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਮ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ - ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 31 ਧਾਰਾ 12 (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹਨ, ਉਹ ਧਾਰਾ 12 (1) ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੰਗ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਪਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਰੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ। ਸਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼।

(14) ਹਾਜੀ ਇਸਮਾਈਲ ਸੈਦ ਐਂਡ ਸਨ (ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ), ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਚੌਥੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਹੈ

Gurdit Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhawalia, J.)

ਅਤੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨੁਕਤਾ ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਧਾਰਾ 2(00) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛਾਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਦੀ ਨੋਡਿਓ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਦੇਖੋ ਕਿ ਤਰਕ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਵਰਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7-ਏ, 8 ਅਤੇ 33-ਬੀ ਜ਼ਿੰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੂਰੋਂ ਵੀ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵਿਵਾਦ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(15) ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਖਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭੰਗ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(5) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 12 (5) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ • ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 12 (5) ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ, ਜਿਸਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਅਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 12(5) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(16) ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਅਨੁਕੂਲਨ) ਆਰਡਰ, 1937 ਦੁਆਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਵਿ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1), ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਜੀਵਤ ਸੀ। 1936 ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਅਜੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਾਂਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:-

(5) ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-

(i) ਜੇ ਉਸਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੈ; ਜਾਂ

- (ii) ਜੇਕਰ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (iii) ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੱਕ ਅਣਡਿੱਠਾ ਦਿਵਾਲੀਆ ਹੈ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(17) ਇਹ ਇਸ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਧਾਰਾ. ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ 'ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਉਲਝਾਉਂਦਾ ਹੈ- ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵੱਖ ਵੱਖਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਵੱਡਣ ਵਾਲੀ ਲਾਈਨ' ਦੋਵੇਂ ਤਿੱਖੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ 12(5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਲੰਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ, ਇਹਨਾਂ ਖਾਸ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 12(1) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 12(5) ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਓਵਰਲਾਪਿੰਗ ਜਾਂ ਟਕਰਾਅ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਯੁੱਧਿਆ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵਾਜਪਾਈ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ 17. ਪੀ. ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (4) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਂ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ: -

“ਇੱਥੇ ਖੇਤਰ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਉਪਬੰਧ ਖੰਡਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਦੋਵੇਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਉਪ-ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

Gurdit Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhawalia, J.)

ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ। ਦੂਜਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੰਡਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੰਡਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਗਠਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖੰਡ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਖੇਤਰ ਸੰਮਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਚਲੇ ਜਾਣ, ਪਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

(18) ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਦੇ ਥਕਾਵਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ) ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ *ਮਲੇਦਥ ਭਰਥਨ ਮਲਿਆਲੀ ਬਨਾਮ ਦ ਕਮਰ* 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। *ਪੁਲਿਸ (5)*. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 491 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫੰਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਕੇਸ *ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ*, ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ *ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (6)* 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 237 (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗ ਟੈਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 237 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤਿੰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ। ਹਾਲਾਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12(1) ਉਹਨਾਂ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵੇਰਵੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(5) ਏਆਈਆਰ 1956 ਬੰਬ 202.

(6) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 295.

Gurdit Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhawal, J.)

ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 237 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਆਧਾਰ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੈਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਭੰਗ * ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 78 ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਾਈ-ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਯੰਤਰ ਸੀ। ਵਿਘਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕਥਿਤ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਲ ਲੇਟਰਲ purpo I se. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗਾਰਡੀਅਨ ਗਵ ਕੱਟਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਗ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ।

i

(19) ਦੀ 'ਤੀਸਰੀ ਝਗੜਾ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14(1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“14(1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 5, 6, 8, 10, ਜਾਂ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗੀ, ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ।”

ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੰਬਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕੀਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਜੋ ਇਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਧਾਰਾ 12 (ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ) 1) ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 'ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧਿਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 'ਦੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਬੀੜੀ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(20) ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਅਫਸੋਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 14 ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭੰਗ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸਦੀ ਥਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭੰਗ ਕੀਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਥਾਂ ਬਦਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੂਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੀ 'ਓ' ਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕੋ ਵਾਰੀ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੁੱਤਰ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ! ਧਾਰਾ 12(1) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹੀ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ- *ਬੀੜੀ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੇਸ (7)* ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕ੍ਰੈਡਿਟਰ ਤੋਂ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਕਲ, ਰਾਂਚੀ ਤੱਕ। ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ.ਦਾਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਬਾਦਲਾ ਇੱਕ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬੇਅੰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(7-A) ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬੇਸ, ਜੇ., ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 5(7-ਏ) ਅਤੇ 64 (5-ਬੀ) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਤਰਕ ਵੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰਗ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ।

(21) ਫਿਰ ਚੌਥੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਪਲੇਸਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਰਦਾ ਸੀ। 1966 ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 78 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਾਈ-ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਹੀ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਅਨੁਸੂਚੀ 'I', 'J', 'K' ਅਤੇ 'L' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਨਿਰਣਾ

(22) ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰਗ ਦੀ ਚਤੁਰਾਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਆਧਾਰ ਦੀ ਵੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਲਕ੍ਰਮਿਕ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਗਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੈਸਲਾ LP-A ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੰ: 78/1966 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ

Gurdit Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhwalia, J.)

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇਰੀ ਹਦਾਇਤ ਲਈ ਸਕੱਤਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਰਮਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨੰਬਰ 78 ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੋਟ ਨੂੰ ਪੀ. ਅਨਜਾਬ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਲਬੰਦ ਕਵਰ ਹੇਠ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਪੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੀਮਬਰੈਸਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, - ਅਨੁਸੂਚੀ T¹ ਦੁਆਰਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨੋਟ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ. ਸ੍ਰੀ ਐਸ ਕੇ ਛਿੱਬਰ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੀਮਬਰੈਸਰ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, - ਅਨੁਸੂਚੀ 'J' ਦੁਆਰਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ (ਇਸੇ ਹੀ। ਡਿਸ ਸਲਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰਾਏ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨੋਟ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। 29 ਨਵੰਬਰ, 1966, -ਅਨੋਕਚਰ 'L'

(23) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਛਿੱਬਰ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਅੰਤਮ-ਸੀਮਾ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕੰਮ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ-

(24) ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਮੰਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਾਂ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਛਿੱਬਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਦਾ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਝ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਤੰਬਰ, 1965 ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲੀ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਐਸ. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਸ ਕੇ ਛਿੱਬਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਾਕਾਫੀ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 8 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਤਤਕਾਲੀ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ

ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ-11 ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ - ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕੁਝ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ”

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਨੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਛਿੱਬਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ ਸੀ।

(25) ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਆਰ.-ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟ 201 ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ,

ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਔਲਖ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ 3 ਦੀ ਬਜਾਏ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਸ੍ਰੀ ਔਲਖ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,

Gurdit: Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhwalia, J.)

ਇਹ ਕੋਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਵੀ ਬੱਚਤ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਆਖਰਕਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਰਕਾਰ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰੋ,"

ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਇਸਲਈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚਤਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟੈਂਡਰ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

(26) 1966 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 78 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਡਿੱਗੇ ਸਨ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਬੇਚੈਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ . ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ , ਜਿਸ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, 1 ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(27) ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀਆਂ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾਵਾਂ। ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ. ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ। ਮਹਾਸਭਾ. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਕੱਲ੍ਹਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਇਸ ਲਈ, ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚੇਤ ਸਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ।

(28) ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"(12) ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਕੱਲਾ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ, ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਕੱਲਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। LP:A ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ; 1966 ਦਾ ਨੰਬਰ 78, ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਕੱਲਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚੁੱਪ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਕੱਲਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖੁਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ (ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ) ਖੁਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ. ਤਰੁੰਤ ਕਾਰਵਾਈ. ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਮੇਤ ਦੋ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਗ ਦੇ ਇਸ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਇਸ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਲਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(29) ਨੋਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1966 ਦੇ ਐਲਪੀਏ 78 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸੰਕੇਤ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦੀ ਵੀ ਪੂਰੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੀ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਝੂਠ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ੍ਰੀ ਔਲਖ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸਲਾਹ ਹੈ: -

"ਬਾਅਦ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਸ੍ਰੀ ਔਲਖ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਵਸਤੂ ਇਕੱਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਸੀ। ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਕੇ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਭੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(30) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਰਮਾ

(ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ), ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਡੀ. ਦੀਵਾਨ, (ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਐਸ. ਗੁਜਰਾਲ (ਕੋਈ ਵੈਨ ਨਹੀਂ) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ) ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਦਫ਼ਤਰੀ ਨੋਟਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਫਿੱਬਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ।, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। *ਬਰੀ ਸੁਧਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (8): -*

"ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (9) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹਨ : -

"ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਉਹ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਿੱਧੇ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼, ਜਾਂ ਬੁਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਈ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(31) ਇਸ 2 ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਨਾਲ: ਕੇਸ ਵੈਸਟਮਸ I tLcno ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ 'I', 'J', 'K' ਅਤੇ 'L' ਨੱਥੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗੁਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਿੱਧੀ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹੁਣ ਡੀਏ ਡੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ

(8) ਸਾਬਕਾ ਵੋਲ. IV LR 222.

(9) ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 72.

Gurdit Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhwalia, J.)

ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਲਈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ- ਰਾਜ ਸਾਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਦੇ ਗੁਪਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(32) ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਰੋਬਾਰ. ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਖਿੰਦੂ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰਗ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

(33) ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਕਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਸਮੇਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ 5 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ 6 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਨੂੰ ਗਵਰਨਰ ਸਕੱਤਰੇਤ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 (ਏ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 1953 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਉਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜਪਾਲ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੂਲਜ਼ ਆਫ ਬਿਜ਼ਨਸ ਦੇ ਨਿਯਮ 11 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਖੰਡ 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਫਿਰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 21 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ, -
ਜਿਸ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 800।"

ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਗਰਗ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਸ. ਐਸ ਕੇ ਛਿੱਬਰ, ਉਹੀ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ।

(34) ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰਗ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 800" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਆਈਟਮ 21 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਤੰਗੀ ਵਾਲੀ ਉਸਾਰੀ

ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 'ਭੰਗ' ਸ਼ਬਦ 'ਖਤਮ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਸਟ੍ਰਾਡਜ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ 'ਖਤਮ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ :-

"ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।"

ਬੋਵੀਅਰ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ, 'ਖਤਮ' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣਾ, ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਵਿਨਾਸ਼ ਕਰਨਾ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 'ਭੰਗ' ਸ਼ਬਦ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ 'ਖਤਮ' ਸ਼ਬਦ ਪੋਸਟ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਮੁੱਢੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭੰਗ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਲਦੀ ਹੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 21 ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਖਤਮ' ਅਤੇ 'ਭੰਗ' ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਨੂੰ, ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰੇਤ ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਇਪਗਨਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

Gurdit Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhwalia, J.)

(35) ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਅੰਗ ਸ਼ਿਭਿਉਲ ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 14 ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 31(ਏ) 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ: -

ਆਈਟਮ 14. ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

"ਨਿਯਮ 31. ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ-

(ਏ) ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੋਸਟ ਜੋੜਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੋਸਟ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ;

ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭੰਗ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(36) ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 31(a) 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ - ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਮਾਨ ਦਲੀਲ ਕਿ 'ਖਤਮ' ਅਤੇ 'ਭੰਗ' ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਉੱਪਰ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਰਕ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 31(ਏ) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹੁਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਨਿਯਮ 31(a) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(37) ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਵਿੱਚ ਬੱਚਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮਨਿਸਟੀਰੀਅਲ ਸਟਾਫ਼ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਹੁਣ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿੱਤ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਬੱਚਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਐਕਟ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਬੱਚਤ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਚਪੜਾਸੀ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇੰਨਾ ਅਸੰਗਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲਗਭਗ ਬੇਤੁਕਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਆਈਟਮ 14 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 31 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਉੱਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਖਰਚ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮੂਲੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਜਾਂ ਵਿੱਤ ਲਈ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਠੱਪ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਾਲੀਏ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਵੀ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿੱਤ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਲਗਭਗ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 14 ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 31-ਏ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਣਗਿਣਤ ਉਪਬੰਧ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜ਼ਨਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਨੀ ਗੰਭੀਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ। ਜੋ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ।

(38) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਨੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਆਰਡਰ ਦੇ ਮਾੜੇ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ-ਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ, ਪਰ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਉਹ

Gurdit Singh Aulakh v. The State of Punjab and others (Sandhwalia, J.)

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਆਯਾਤ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

(39) ਇਹ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ।

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੇ. — ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡੀ ਕੇ ਐਮ ਅਹਾਜਨ, ਜੇ. — ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ. _

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ—ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਡੀ. ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ ਸੰਧਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਜੇ.

ਮਾਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 467 ਆਫ 1968

ਵਿਚ

1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2719

15 ਮਈ 1970 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ (1952) — ਨਿਯਮ 7, 8 ਅਤੇ 9 — ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ— ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਜ਼ੀਲੇਂਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸੀ— ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ— ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਤੱਤ ਅਤੇ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਨਹੀਂ। ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ -

ਅਜਿਹੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ - ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ" ਹੈ - " ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ" - ਦਾ ਮਤਲਬ - ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ, ਜੇਕਰ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ - ਕੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਮਤ (ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਜੇ., ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਕੰਟਰਾ.), ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਮਾਮੂਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਜੋੜ ਵਿਧੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। , ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਹੜਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮ 7 ਅਤੇ 9 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ